

Proposition 1 Byte av affärsmodell

Bakgrund

Elmarknaden idag fungerar inte på samma sätt som den gjorde när nuvarande affärsmodell infördes. Sverige har indelats i fyra elområden och infört överföringsavgifter mellan områdena när el förbrukas på annat område än där elen produceras.

Elkonsumtionen har ökat snabbare än elnätet byggts ut och elnätet har kapacitetsbrist på många ställen i landet vilket har lett till införande av "straffavgifter" om den prognosticerade elmängden inte överensstämmer med den elmängd som vindkraftverken producerar. För vindkraft kan prognoserna som upprättas kullkastas av enskilda åskväder som skapar mycket vind på en koncentrerad tid och begränsad plats.

Solivinds vindkraftverk är belägna i elområde 2 och 3. Föreningens medlemmar har sina andelar kopplade till elabonnemang till övervägande del i elområde 3 och 4 vilket medför överföringsavgifter mellan elområdena.

Vindkraftutbyggnaden i Sverige har varit så omfattande att elpriset sjunker när vinden blåser och vindkraftverken producerar el.

Låga och mycket låga elpriser som ligger lägre än vad föreningen kan producera el för har också varit ett stort problem eftersom det innebär att produktionskostnaderna överstiger försäljningsintäkterna.

Kvartspriser har införts av elbolagen, där priset på el sätts för varje 15-minutersintervall och där priset kan variera väldigt över ett dygn.

Nuvarande modell

Nuvarande modell innebär att 100 kWh ska levereras per andel och år till ett elpris som sätts månadsvis och som baseras på självkostnaden för produktionen för de som använder Solivinds avtalade elleverantör GodEl för sina elabonnemang. Föreningens produktion och medlemmarnas konsumtion sammanfaller inte helt vilket leder till att när vindkraft inte produceras av Solivind så köper Solivind in el på de tider där medlemmar förbrukar el för att förpliktelsen om 100 kWh upprätthålls. Spotpriset när vindkraftverken producerar el är lägre, pga. den höga vindkraftsetableringen, än på de tider som när föreningen köper in el. Att köpa in andelsel på spotmarknaden blir således en dålig affär för föreningen och driver upp det pris som tas ut för medlemmars elkonsumtion. När föreningen erbjuder medlemmarna el för högre kWh än man kan hitta hos andra elleverantörer så skapas en negativ spiral där medlemmar inaktiverar sina andelar genom att välja annan elleverantör än GodEl och då ska färre andelar bära de fasta kostnaderna för produktionen.

Nuvarande modell saknar incitament att styra sin förbrukning till de tider på dygnet när elpriset är lägre och detsamma gäller för investering i batterier för att utnyttja möjligheten att fylla på batteri när elpriset är lågt.

Kalmarmodellen

Kalmarmodellen är en beprövad modell som används av Kalmarsunds vind ek förening sedan flera år. Den innebär kortfattat att styrelsen årsvis fattar beslut om en driftkostnadsavgift som motsvarar föreningens budgeterade självkostnad för det kommande året. Driftkostnadsavgiften faktureras månadsvis av GodEl med 1/12 till medlemmar med aktiva andelar. En aktiv andel är kopplad till en medlems förbrukning via elabonnemang hos GodEl.

Nettovärdet av föreningens elproduktion fördelas ut månadsvis per andel i efterhand till medlemmar med aktiva andelar. Värdet hanteras som ett avdrag på GodEl:s elfaktura. De månader när avdraget är större än driftkostnadsavgiften görs avdraget även mot medlems förbrukningskostnad för el från GodEl. Är avdraget större än både driftkostnadsavgiften och medlems förbrukningskostnad förs inestående avdragsrätt över till nästkommande faktura från GodEl.

Modellen föreslås införas 1 april 2027, dvs vid starten av nästa verksamhetsår.

Vid samma tidpunkt införs en aktiveringsavgift för de medlemmar som är inaktiva och som vill aktivera sina andelar. Fram till den 31 mars 2027 utgår ingen aktiveringsavgift för de medlemmar som önskar bli aktiva igen. Aktiveringsavgiften kommer att beslutas av styrelsen i januari 2027 och utgår från merkostnaden som aktiva medlemmar betalt för sin medlemsel jämfört med marknadspriset på el (GodEl:s rörliga månadspris) under 2025 och 2026.

Utkast till avtalsvillkor för Kalmarmodellen som planeras träda i kraft 1 april 2027 bifogas i bilaga. De slutgiltiga villkoren publiceras på hemsidan när de tekniska lösningarna är på plats. Styrelsen kan komma att behöva göra mindre justeringar om tekniska utmaningar föranleder det.

Exempel på hur Kalmarmodellen fungerar i praktiken och hur elräkningen från GodEl kan komma att se ut samt exempel på hur beloppet på aktiveringsavgiften fastställs bifogas handlingarna före föreningsstämman.

Fördelarna med Kalmarmodellen är:

- Alla medlemmar kan välja den typ av elabonnemang som passar och som tillhandahålls av GodEl. Det ger bättre förutsättningar för att kombinera andelsel med dagens teknik såsom batterier/solceller/styrning.
- Medlem kan välja att styra sin förbrukning till tider på dygnet som kan ge lägre kostnader för elförbrukningen och därmed påverka sitt elpris i större utsträckning.
- Medlemmar med fler andelar än sin elförbrukning behöver inte sälja andelar - de får del av värdet av alla andelar månadsvis

- Solivind behöver inte köpa in el på spotmarknaden för att tillhandahålla medlemsel vid tidpunkter då vindelsproduktionen är låg.
- Aktiveringsavgift skapar rättvisa mellan aktiva och inaktiva medlemmar. Där styrelsens förhoppning är att så många som möjligt aktiverar andelar före 1 april 2027 (då ingen aktiveringsavgift utgår).

Styrelsen föreslår, med hänvisning till ovanstående;

Förslag till beslut:

att föreningen byter affärsmodell till Kalmarmodellen per den 1 april 2027 och ger styrelsen i uppdrag att hantera och genomföra nödvändiga förändringar.